

Alg. 278

Sprawozdanie

Komisji administracyjnej o wniosku pösa Leo oraz o petycyi gminy stoł. król. miasta Krakowa i krakowskiego Towarzystwa technicznego w przedmiocie zmiany postanowieñ §§ 29. i 33. ustawy budowniczej dla stoł. król. miasta Krakowa z dnia 18. lipca 1883 r. (Dz. u. kr. Nr. 63).

Wysoki Sejmie!

Ustawa budownicza dla miasta Krakowa z dnia 18 lipca 1883 r (Dz. u. kr. Nr. 63) okazała się w ciągu swego przeszło 20 letniego istnienia w praktycznem zastosowaniu pod wielu względami wadliwą, a nawet dla rozwoju budowlanego miasta Krakowa wręcz szkodliwą. W petycyi m. Krakowa wykazano bardzo szczegółowo, iż przepisy tej ustawy są już obecnie wobec ogromnego postępu budownictwa i zdobyczy naukowych oraz praktycznych zastosowań na tem polu poczynionych, w bardzo wielu postanowieniach przestarzała. Tamują one dążenia do używania nowszych, ustawą nieprzewidzianych, a przecie już gdzieindziej stale używanych konstrukcyj, wreszcie surowością postanowieñ co do grubości murów tak niepomierne podrażają budowę domów czynszowych, że dalsze utrzymanie tych norm prawnych naraziłoby miasto na przedłużenie tego zastoj u budowlanego, jaki zapanował w ostatnich czasach z wielką szkodą dla interesów ekonomicznych całego miasta.

Najdotkliwiej daje się w ustawie obowiązującej odczuwać ogółowi §. 33. dotyczący grubości murów i zanim Rada m. Krakowa wystąpi z projektem zupełnie nowej ustawy budowniczej dla m. Krakowa, odpowiadającej wymogom czasu i nauki, jest konieczną potrzebą już dziś usunąć w drodze noweli postanowienia powyższego paragrafu. Wystarczy pod tym względem zaznaczyć, iż tak wielkich grubości dla murów, jakie postanawia ten paragraf, nie zawierają inne ustawy budownicze monarchii i wszystkie są pod tym względem liberalniejsze, licząc się więcej z postępem nauk technicznych. Jeżeli się nadto zważy, że w obrębie m. Krakowa grunt rodzimy, na którym wznoszą się budowle, jest bardzo dobry i stały, z niezmiernie małymi wyjątkami silny i skupiony, nadawanie murom wymiarów, nigdzie zresztą niepraktykowanych, jest anomalią, która co rychlej usunięta być powinna.

Wniosek pösa Leo oraz obydwie powyższe petycye żądają więc przedewszystkiem zmiany §. 33. ustawy budowniczej w duchu nowoczesnych wymagañ.

Obok tego zarówno wniosek jak petycye wskazują jeszcze na §. 29. jako wymagający poprawy. Mianowicie w dotychczasowem brzmieniu §. 29., odnoszący się do ciężarów własnych materyałów i obciążeń przypadkowych przy budowlach praktykowanych, mieścił za małą liczbę materyałów do budowy używanych i za mały szereg obciążeń.

Ponieważ zmiana §. 29. jest mniej nagłą i mniej ważną, niż wydanie nowych przepisów prawnych w miejsce nader szkodliwych norm §. 33., gdy dalej proponowana zarówno we wniosku pösa Leo, jak w obu wymienionych petycyach nowa stylizacja §. 29. stoi w pewnej sprzeczności z odnośnemi postanowieniami najnowszych norm, zaleconych przez c. k. Ministerstwo spraw wewnętrznych rozporządze-

niem z dnia 14 kwietnia 1902 r. L. 12914 do przestrzegania wszystkim władzom administracyjnym i wskutek tego może zachodzić wątpliwość, czy przyjęcie bez zmiany proponowanych zmian nie naraziłoby noweli na odmowę sankcyi, — uchwałała Komisya administracyjna w porozumieniu z wnioskodawcą ograniczyć się do przedstawienia Wysokiemu Sejmowi wniosku, zmierzającego jedynie do zmiany §. 33. wymienionej ustawy.

Komisya proponuje Wysokiemu Sejmowi taką zmianę §. 33, jak tego żąda wniosek i obie powyższe petycje, z tą modyfikacją, iż normalną rozpiętość pokoi oznaczono tak jak dotychczas na 6 5 m. zgodnie z przepisami obowiązującymi w poważnej liczbie ustaw budowniczych, że w ustępie A) lit. c) dodano ze względów na bezpieczeństwo przy postanowieniach dotyczących murów okalających świetlniki. iż długość tych murów nie ma przenosić 6 m., że w końcu opuszczono ustęp bezpośrednio następujący a dotyczący murów przyczółkowych, jako następujący pewne wątpliwości w stosunkach budowlanych naszych miast.

Na podstawie powyższego wyводу Komisya administracyjna wnosi:

- I. Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony $\frac{1}{2}$ projekt ustawy.
- II. Tem samem załatwione zostają petycje do Ls. 894 i Ls. 1765.

Przewodniczący:

Jan Szeptycki.

Sprawozdawca:

Leo.

U S T A W A

z dnia zmieniająca postanowienia §. 33-go ustawy budowniczej dla król. stoł. miasta Krakowa z dnia 18. lipca 1883 r. (Dziennik ustaw kr. l. 63).

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Artykuł I.

§. 33. ustawy z dnia 18. lipca 1883 r. znosi się w dotychczasowem brzmieniu, a natomiast obowiązować będą następujące postanowienia:

Podstawa murów winna spoczywać na silnym, naturalnym, lub sztucznie utrwalonym gruncie w takiej głębokości, aby nie podmarzała.

Grubość murów w ogólności zawisła jest od obciążenia tychże, a więc od liczby pięter, od rozpiętości i wysokości ubikacyi, od rodzaju stropów i ich przypadkowego obciążenia.

Grubość murów ceglanych winna być zastosowaną do unormowanego w §. 31. wymiaru cegieł. Można przeto zakładać mury tylko na $\frac{1}{2}$, 1, $1\frac{1}{2}$, 2, $2\frac{1}{2}$, 3 cegieł i t. d., czyli 15, 30, 45, 60, 75, 90 i t. d. cm. grubości.

Najmniejsza dozwolona grubość murów zewnętrznych w budynkach mieszkalnych wynosi 45 cm.

A) Poniżej podane normy odnoszą się do budynków mieszkalnych, budowanych z cegły na zaprawie wapiennej, w których wysokość pięter w świetle nie przenosi 4 m., a rozpiętość pokoi 6.5 m.

a) Grubość murów zewnętrznych obciążonych stropami z belek drewnianych wynosić ma w najwyższem piętrze 45 cm. W dwóch bezpośrednio niższych piętrach grubość tę powiększyć należy o 15 cm., a następnie również co dwa piętra o 15 cm; grubość zatem murów zewnętrznych obciążonych dla domu trzech piętrowego wynosić będzie:

- na III. piętrze 45 cm;
- na II. i I. piętrze 60 cm;
- na parterze 75 cm;

b) W rasie użycia do stropów dźwigarów żelaznych zamiast belek drewnianych, grubość murów zewnętrznych, obciążonych może wynosić w dwóch najwyższych piętrach 45 cm; co dwa niższe piętra należy ją powiększać o 15 cm. W tym wypadku wynosi grubość muru dla domu trzech piętrowego:

- na III. i II. piętrze 45 cm;
- na I. piętrze i parterze 60 cm;

c) Grubość murów zewnętrznych nieobciążonych stropami może wynosić w dwóch najwyższych piętrach 45 cm; a winna być co dwa piętra o 15 cm. powiększoną.

Jeżeli mury okalające świetlniki nie są obciążone stropami, długość tych murów nie przenosi 6 m. a ubikacje do nich przypierające nie są na mieszkanie przeznaczone, natenczas grubość ich może wynosić przez dwa najwyższe piętra 30 cm. Grubość tę co dwa piętra niższe o 15 cm pogrubiać należy.

d) Grubość murów tak zewnętrznych, jak wewnętrznych klatek schodowych o stopniach wolnowiszących, lub podsklepionych może wynosić w trzech najwyższych piętrach 45 cm., a winna być co dwa niższe piętra o 15 cm. powiększoną.

e) Grubość murów wewnętrznych, obustronnie obciążonych wynosić będzie w najwyższem piętrze co najmniej 45 cm., a winna być co dwa piętra niższe powiększoną o 15 cm.

f) Grubość murów wewnętrznych, nie obciążonych stropami, oddzielających poszczególne mieszkania, może wynosić 30 cm. przez trzy najwyższe piętra, a winna być powiększoną o 15 cm. co dwa piętra niższe.

Grubość murów oddzielających ubikacje, do tego samego mieszkania należące może wynosić 15 cm. przez dwa piętra, a winna być powiększoną o 15 cm. co dwa piętra niższe.

g) Mury piwniczne, wykonane z kamienia łamanego lub materiałów mieszanych, winny być grubsze o 15 cm. od murów parteru. — Grubość murów fundamentowych (bankietów) zastosować należy do jakości gruntu.

W każdym razie grubość ta winna być przy murach z cegły o 15 cm., przy murach z kamienia łamanego co najmniej o 20 cm. większą od grubości murów piwnicznych.

Najmniejsza grubość muru z kamienia łamanego w fundamentach wynosić ma 60 cm.

n) Jeżeli w murach z powodu licznych otworów pozostałe filary są za słabe, by wykonane ze zwykłych materiałów, w grubości wykazanej w poprzednich ustępach, odpowiadały pod względem wytrzymałości przepisom §. 29., natenczas należy je wykonać z żelaza, ciosu lub cegły doborowej na zaprawie cementowej i sposób wykonania w planie uwidocznić.

B) W budynkach mieszkalnych o rozpiętości większej niż 6·5 m., lub wysokości piętra w świetle większej niż 4 m. należy wymienione pod A) grubości murów odpowiednio powiększyć.

Toż samo dotyczy budowli nie na zamieszkanie przeznaczonych, w których obciążenie przypadkowe może być większe, lub w których rozpiętość i konstrukcja stropów jest niezwykłą.

W razie użycia konstrukcyi lub materiału, do których powyższe przepisy o wymiarach lub obciążeniu nie mogą być zastosowane, może Magistrat zezwolić na budowę, jeżeli budujący wytrzymałość zamierzonych konstrukcyj i materiału poprze odpowiedniami obliczeniami i dowodami.

Jakość materiału może ewentualnie Magistrat zbadać na koszt budującego.

Artykuł II.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Artykuł III.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.